



BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Kampweg 3 Rotsterhaule

projectnummer: 552.46.50.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets schuren aan de Kampweg 3 in Rotsterhaule

Datum: 24-02-2021

Inleiding

KADER

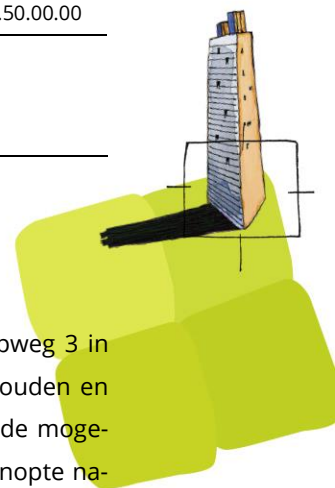
De initiatiefnemer heeft het voornemen om de bestemming van het terrein aan de Kampweg 3 in Rotsterhaule te veranderen van agrarisch naar wonen. Hierbij blijft de bedrijfswoning behouden en worden de twee pluimveestallen gesloopt. Op de locatie van de pluimveestallen ontstaat de mogelijkheid voor een extra woning. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de beknopte natuurtoets op 1 februari 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 1 °C, droog en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit een bedrijfswoning, een stuk grasland en twee oude pluimveestallen en omliggende verharding aan de Kampweg in Rotsterhaule (zie figuur 1). Aan de oost- en westzijde van het plangebied grenzen twee agrarische erven. Verder wordt het terrein aan de noordzijde begrensd door graslanden en aan de zuidzijde door de Kampweg. De bedrijfswoning en het grasland in het plangebied blijven behouden. De twee pluimveestallen zijn identiek en zijn opgetrokken uit betonblokken met een dak van asbest golfplaten. De schuren zijn aan de zuidzijde met elkaar verbonden door middel van een hal. Langs de noord-, oost- en westzijde zijn bomenrijen aanwezig. Tussen de twee schuren is een ondiepe greppel aanwezig die droog staat. Langs de oostzijde van het terrein liggen materialen opgeslagen, zoals snoeiafval, bakstenen en plastics.

De ontwikkelingen bestaan uit de sloop van de twee kippenschuren en de nieuwbouw van een woning. De overige delen van het plangebied blijven behouden. Voor de ontwikkelingen wordt verder

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.





grond vergraven en vegetatie verwijderd. Voor deze natuurtoets wordt aangenomen dat de bomenrijen langs de noord-, oost- en westzijde behouden blijven.



Figuur 1. Luchtfoto met de locatie van het plangebied (rood). (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)



Foto's 1 en 2. Impressie van het terrein op 1 februari 2021. Links het aanzicht op de oostzijde van de linker stal vanuit het zuidoosten. Rechts de dichtgetimmerde openingen onder het dak.



Foto's 3 en 4. Impressie van het terrein op 1 februari 2021. Links het aanzicht op de greppel tussen de twee schuren vanuit het noorden. Rechts de opgeslagen materialen aan de oostzijde van het terrein.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) (© NDFF 9 februari 2021 09:52:44) blijkt dat in de directe omgeving (0-2 kilometer) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, een reptiel (ringslang), amfibieën en een ongewervelde (groene glazenmaker).

De vegetatie in het grotendeels verharde plangebied bestaat voornamelijk uit een aantal algemene gras- en plantensoorten. De waargenomen soorten zijn onder meer Engels raaigras, madeliefje, paardenbloem en smalle weegbree. Deze soorten duiden op een voedselrijke bodem. Opgaande be-

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.



planting langs de noord-, oost- en zuidzijde bestaat voornamelijk uit zwarte els en enkele coniferen. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend in de directe omgeving van het plangebied. Deze zijn gezien de terreingesteldheid en de voedselrijkdom ook niet te verwachten.

Er is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus en gierzwaluw (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen of gehoord in het plangebied of omgeving. De openingen onder het dak van de schuren zijn dichtgetimmerd, waardoor soorten als huismus niet onder het dak kunnen komen. Andere openingen die leiden naar afgesloten ruimtes onder het dak zijn niet aanwezig. Verder zijn de schuren erg laag (dakgoot op ooghoogte) waardoor deze niet geschikt zijn voor gierzwaluw. Overige openingen, die bijvoorbeeld geschikt zijn voor kerkuil, zijn niet in de schuren aanwezig. De groenstroken in het plangebied vormen hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, die mogelijk in de nabijgelegen bebouwing een nest hebben.

In de struiken en bomen langs de randen van het plangebied zijn algemeen voorkomende broedvogels broedend te verwachten, zoals merel of zanglijster. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal vleermuissoorten, waaronder gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF). Tussen de stenen gevels en dakranden zijn geen openingen aanwezig die geschikt zijn voor vleermuizen. Verder zijn geen openingen, zoals open stootvoegen, aanwezig die leiden naar afgesloten ruimtes die geschikt zijn voor vleermuizen. De bomen langs de noord-, oost- en westzijde van het plangebied hebben geen holtes of scheuren die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel zijn van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis die langs bomenrijen foerageren. De bomenrijen rondom het plangebied maken mogelijk onderdeel uit van een doorgaande structuur, waardoor een potentiële vliegroute voor vleermuizen niet kan worden uitgesloten.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten die voor kunnen komen in het plangebied, zoals huisspitsmuis en egel (NDFF). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde soorten die bekend zijn in de directe omgeving van het plangebied zijn boommarter en otter (NDFF). In de bomen om het plangebied zijn geen geschikte holtes voor boommarter aanwezig. Gezien de locatie en het ontbreken van geschikt leefgebied, zoals grotere watergangen is het voorkomen van otter niet te verwachten.



De amfibieënsoorten bastaardkikker en gewone pad zijn bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor deze soorten door het ontbreken van voortplantingswater. De groene randen in het plangebied vormen geschikt landbiotoop voor hooguit kleine aantallen van deze soorten. Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De niet-vrijgestelde amfibieënsoort rugstreeppad is bekend uit de directe omgeving van het plangebied (op circa 200 meter afstand) (NDFF). Voortplantingswater is voor deze soort niet aanwezig in het plangebied. Wel is geschikt landbiotoop aanwezig in de opgeslagen materialen langs aan de oostzijde van het plangebied (figuur 2). Geschikt biotoop voor andere niet-vrijgestelde soorten is door het ontbreken van geschikt voortplantingswater niet aanwezig in het plangebied.



Figuur 2. Luchtfoto met de locatie van het plangebied (rood) en de locatie van de steenhoop die geschikt is voor rugstreeppad (geel). (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van groene glazenmaker (NDFF). Deze soort is vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zoals laagveengebieden met wa-



teren, niet in het plangebied te verwachten. Andere soorten beschermde ongewervelden zijn door het ontbreken van geschikt biotoop eveneens niet in het plangebied te verwachten.

De uit de omgeving bekende ringslang (NDFF) is gezien het ontbreken van geschikt leefgebied, zoals vochtige bossen, heide en vennen in een waterrijke omgeving, niet in het plangebied te verwachten.

Waarnemingen van beschermde vissen zijn niet bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop worden beschermde vissensoorten ook niet verwacht.

TOETSING

Als gevolg van de plannen gaan geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van vogels verloren. Wanneer de opgeslagen materialen aan de oostzijde van het plangebied worden verwijderd of hier werkzaamheden aan worden verricht, kunnen rugstreepadden worden gedood of rustplaatsen worden vernield. Een werkprotocol (buiten de winterrust) biedt de mogelijkheid om de opgeslagen materialen wel te verplaatsen naar bijvoorbeeld het naastgelegen erf. De provincie Fryslân kan instemmen met het opstellen en handhaven van een dergelijk werkprotocol.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten die in het plangebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op. De bomenrijen rondom het plangebied zijn mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Verstoring van een vliegroute kan worden voorkomen door tijdens de aanleg- en gebruiksfase geen direct licht op de bomenrijen te schijnen.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor huismus. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soort en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, on-



geacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op ruime afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe & Brande-meer' dat circa 5,3 kilometer ten zuiden van het plangebied ligt. Het meest nabijgelegen NNN-gebied



ligt op circa 1,3 kilometer ten oosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' omvat een bosje dat op circa 500 meter ten westen van het plangebied ligt. Het meest nabijgelegen weidevogelkansgebied ligt op een afstand van circa 30 meter ten zuiden van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief grote afstand van het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe & Brandemeer'. Er zijn in potentie hooguit effecten mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening gemaakt te worden waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN en natuur buiten het NNN. Wanneer buiten het broedseizoen wordt gewerkt, zijn als gevolg van de plannen geen negatieve effecten op weidevogelkansgebieden te verwachten. De ontwikkeling is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Beschermde houtopstanden

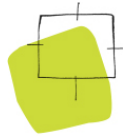
De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1000 m² en bomenrijen van minimaal 20 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

De bomenrijen rondom het plangebied kunnen worden aangemerkt als een beschermde houtopstand aangezien het gaat om minimaal 20 bomen. Omdat de bomenrijen behouden blijven, is als gevolg van de plannen geen sprake van een effect op beschermde houtopstanden.

Conclusie

Voor een toetsing aan de soortenbescherming van de Wnb is op basis van het uitgevoerde veldbezoek (d.d. 1 februari 2021) en het raadplegen van bronnen, gelet op de aard van het plan, een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Wanneer de opgeslagen materialen aan de oostzijde van het plangebied worden verwijderd of hier werkzaamheden aan worden verricht, kunnen rug-



streeppadden worden gedood of rustplaatsen worden vernield. Aan de hand van een op te stellen werkprotocol (buiten de winterrust) kunnen de opgeslagen materialen wel worden verplaatst zonder doding van rugstreeppadden of vernieling van rustplaatsen. De provincie Fryslân kan instemmen met een dergelijk werkprotocol. De opgeslagen materialen blijven vooralsnog behouden. Daarnaast dient tijdens de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen op treden. Een Aerius-berekening moet uitwijzen of de stikstofdepositie al dan niet boven de 0.00 mol N/ha/ja uitkomt. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.